

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Table with subscription rates: Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön. Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A szakképzettség.

Tavas van. Fizikai örök törvények-nél fogva a természetben mindenütt megindult a haladás: a csira az életre serkentés processusában van; a rügyek bimbókká fakadoznak; az új élet a tenyészet kezdetét vette. Hát az eszmék világában meg van-e a kikelet? a társadalmi erők, elvek, czélok megvan-e ébredési stadiumaik? Igen, minden kértelyt kizárólag megvagyunk és a szellemi új mozgalmak, új irányok is szeretnek a tavasszal tartani.

Mi tehát csak megvolnánk magunkkal elégedve, de szomszédaink egész más itélettel vannak felölünk. A ki figyelemmel kíséri, minő véleménynyel van felölünk a külföld, de különösen a szomszéd Ausztria, a mióta alkotmányos jogaink élvezetében önállóan nemzetül élünk, magunk visszük állami ügyeinket, annak számtalanszor volt alkalma megütközni és gondolkodóba esni azon mélyen sértő nyilatkozatok felett, melyek oda mennek ki, hogy a magyar nemzet nem képes önmagát kormányozni, s hogy politikai, közgazdasági bajainak kulturális fogyatkozásainak tisztán és kizárólagosan értetlensége az oka.

Jól tudjuk, miszerint az eféle itéletek nem egyebek, mint ellenségeink epőmlése, de nagyon hibázunk, mikor e vádakkal szemben egyes nagy, a külföld előtt is ismeretes, ámbar leginkább a művészetben, rikán a tudományban vagy az állami élet terén kitűnt embereinkre hivatkozunk, s még nagyobb vétünk, ha figyelmünk csak annyira terjed ki, hogy a vádakat csak elolvassuk, megbotránkozunk felettük, s aztán napirendre térünk.

Az egyenes ellenség sokszor a legjobb jeltölvő. Az rendszeren leplezetlenül s mindig kiméltlenül megmondja véle-

ményét; s ha elég okosak vagyunk, hogy abból ki tudjuk választani azt a mit csak a vak gyűlölet mondat vele, fog ránk, és azt a mi igaz, akkor boldogok vagyunk, mert módunkban van önmagunktól javulni, fejlődni, s a helyes uton haladni. Azért az ellenség nézetét mindig figyelembe kell venni és a felett elmékedni nagyon hasznos, még akkor is, ha az teljesen hibás.

A mi közreműködési és közgazdasági állapotainkat illeti, azokra nézve be kell vallanunk, hogy a nyugati nemzetektől némi tekintetben elmaradtunk, habár ennek okai kívülünk esnek és be kell ismernünk, a mint hogy rendszeren be is ismerjük, miszerint sok teendő vár még reánk. Különösen általános hiány nálunk a szakértelem és szakképzettség.

Nem titkolható tény, hogy szakembereinkben nem bízunk. Mikor a kormány kénytelen az árveszélyek miatt felizgult kedélyek lecsendesítésére roppant költséggel külföldi szakértőket behozni; mikor egyes nagyobb gyárakba igazgatók idegeneket látunk alkalmaztatni, s kénytelenek vagyunk beismerni, hogy ez helyes; mikor azt látjuk, hogy főuraink, pénzaristokrataink minden nagyobb építkezésnél, vagy egyéb művészeti tárgyak megrendelésénél legtöbbször még a külföldre reflectálnak; ez mind elegendő bizonyíték arra, hogy a szakképzettség és szakértelem körül sok hiány van.

De hisz csak tekintünk a mindennapi életbe. A mezőgazdaságban, az iparban való elmaradottságunknak nem leginkább a szakértelem hiányában keresik és találják meg a főokát? Valjon annak, hogy a külföldi gyártmányok után jobban kapunk, mint a hazaiak után, nem-e az az oka, hogy a legtöbbször magunk győződünk meg az idegenek jobb voltáról? A tanügyi bajok egyik jelentékeny forrásul

is nem a régi képzetlen tanerőket tartják? A közigazgatásnál hányszor nem akadunk oly tisztviselőre, a ki mindenhez jobban ért, mint hivatali köréhez stb. stb. Még mindig általános az a szokás, hogy a legelőőbb foglalkozásokat valogatjuk, azt híven, hogy mindenki mindenre képes.

E fonakságoknak, melyek rendszeren megfosztják magukat, csak az által lehet gátot vetni, ha elismerjük, hogy minden foglalkozáshoz szakértelem, ehhez pedig szakképzettség kell, s ha ezt minden téren követeljük is. Ne higgye az a honorator, az a kereskedő, az az iparos, a ki foglalkozása után szorgalma és takarékosága által egy kis vagyont szerzett, hogy ő már most a gazdálkodáshoz is ért, és ne vágjon mindjárt a földmivelésbe. Ne higgye az a jómódu gazda, hogy ő már bármily hivatalra képes, ha gyakorlati uton némi ismeretekhez jutott s ne vágyodjék ki a maga köréből. Ne igyekezzék az a tisztviselő tiltott uton zugirászokdással növelni vagyonát. A saját körében való csendes munkálkodás hozza meg egyedül a jó gyümölcsöt. A jól végzett munkán lehet igazán áldás. Az igazi odaadó munka, szorgalom ad megnyugvást, köztisztizetet és becsülést.

Csak ha megszokjuk, hogy minden pályára külön készülni kell, ha mindenki valódi szakértelemmel fogja meg a munka vastag végét: akkor lesz közügyeinknek rendes, jó menete.

Akkor a mezőgazdaság, ipar, kereskedés, közigazgatás, tanügy, igazságszolgáltatás stb. téren nem lesz annyi kontár, de egyszersmind annyi hivatalnok kritikus sem. S míg egyfelől ily módon meg lesz a bizalom a hazai szakértelemben, addig másfelől erkölcsileg is a legjobb eredmény várható.

Hirdetések díjai: a háromhasabos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és igtatási díjak küldendők.

A nagy-becskerei izraelita hitközség örömmünnepe.

Rég nem ünnepelt a nagy-becskerei izraelita hitközség oly fényes, valódi örömmünnapot, mint folyó hó 11-én az ujonnan megválasztott lelkipásztor Dr. Klein Mor izraelita magyar hitszónoknak a községbe történt bevonulása s illetve új állomásának elfoglalása alkalmából. — A helybeli hitközség kebelében mar hetek óta folytak a legszorgosabb előkészületek, hogy ezen fogadtatási ünnepélyt méltóvá tegye azon nagy férfiuhoz, kit hitvallási ügyeinek jövő vezetésére megnyert és kinek ritka, hazafias szellemében s a tudományos világ által elismert kitünő képzettségében talalta fel jövőndő fenállásának és letének kulcsát.

Pontban déli 1 óraker számosan a hitközség tagjai közül fekete diszöltözethen gyülekeztek az izraelita hitközség tanácsstermében, a honnan kevéssel 1 óra után mintegy 28 magán diszfogaton indultak a reggeli órákban Nagy-Kikindáról hozzánk elindult lelkipásztor elé. A hosszú kocsisor valóban impozáns látványt nyújtott, a midőn a Hunyady és Váraljai utcákon keresztül robotgatva, végig haladt a városban a nagy-becskerei határ felé, a hol a rabbi bevarandó és elfogadandó volt. Mintegy öt negyed órai várakozás után, mely idő alatt a hitközség nevében tisztelgő küldöttség minden egyes tagja türelmetlenül és mohó kíváncsisággal várta a bekövetkezendőket, a szt.-mihályi határ felől két kocszi látszott felénk közeledni, melyek az ünnepelt férfit és családját szállították új hitközsége kebelében felütött sátorába. — A kocsi láttára az ünnepély rendezésével megbízott rendező választmány, élükön Weisz Izidor urral, kinek az ünnepély fényes sikere egyedüli érdeme, a fokozott türelmetlenséggel váró tisztelgő küldöttséget két részre osztotta fel, mely az országút mentén két oldalról sorfalat képezett és melyeknek élén a hitközség előljárai és annak vezérferfiak foglaltak állást.

Maga a rendező bizottmány mintegy 50 lépésnyire előbb haladt a közeledő kocszi felé, a midőn ezt megállítva, a várva várt ünnepelt férfit a kocsiból kiemelte és őt a jelen voltak lelkes, hosszantartó éljenzései között hitvestársa kíséretében a sorfalat képezett

TÁRCSA.

Tavas ünnepély.

A lefolyt hét folyamában igen érdekes bazar volt a fővárosban Károlyi Alajos grófnak a muzeum háta mögött levő palotájában. Előkelő nők s férfiak rendezték jótékony czelra s habár a nyitva tartott napokon csaknem folytonosan hullott az eső, az ünnepélynek ritka nagy, mind mondják, 20.000 forint megközelítő haszna volt, mert a rendezők képesek voltak a közérdeklődést felkeltetni iránta s a királyi páron s Rudolf főhercegen kívül az arisztokrácia csaknem teljesen meglátogatta. Nem zsaroltak, de a sok hatosból még is jócsomó összeg gyűlt össze a városkereszi-egylet és bölcsőház, a gyermekmenhely, a homeopatikus- és gyermekkórház javára.

A bazar délutánoként volt megnyitva s egész 1/2-ig nyitva állott este villanyvilágítás mellett s zenekar játszásával. A palota előcsarnoka keríté van alakítva s 9 sátor van benne. Egyikben gróf Zichy Nádorné Tarcaynéval játékszereket árult. Mellette babaraktár, melyben Inkejnő Nandine és Ella leányaival osztogatta a csinosan fölöltöztetett babukat. Dezsőfi Aurelné zaj-ugróci és beszterezebányai készítményeket adott el. Mellette gróf Zichy Paula és b. Vécseyné foglaltak helyet a sátrakban. Vrede hercegnő fakészítményeket, Majlath Györgyné szivart és dohányt. Almási grófnőnek czukrászdája van.

A férfiakról pezsgővel b. Burgoén francia konzul gondoskodott, ki az ünnepélynek egyik legbuzgóbb munkása. A előcsarnok után a foaében Pulszki Poxeline árulta az ünnepi lapot, melyről máshol emlékszünk meg, s más sátrakban különböző emléköket lehetett vásárolni. Az étterem s tombola helyiség foglaltak el legnagyobb helyet. Az ételeket és italokat az ünnepélyt rendező hölgyek és egyes kereskedők ingyen a jótékony czelra ajándékozták. A tágas, vaszonnal födött udvaron szintén székek és asztalok voltak elhelyezve.

Legérdekesebb volt a tombola-helyiség, melybe az előcsarnok jobboldali szögletéből nyíló nagy ajtón juthatni. Óriási nagy terem ez, melyben hosszú asztalokon vannak felhal-

mozva a csinosnál csinosabb dolgok, melyek között számos értékes tárgy is látható. Három csoportba vannak a kisorolandó tárgyak osztva értékköz képest. Ennek megfelelőleg volt 20 és 50 kros és 1 forintos tombola jegy. A terem felső részén egy nagy papirkorong volt erős állványon elhelyezve; a korong saját tengelye körül forgott s a rajta köröskörül egymással álló számokat mozdulatlan nagy mutató jelezte olyképen, hogy azon szám nyert, melynél a mutató megállott. A játék úgy történik, hogy a kisorolandó tárgyak közül egyet felmutatnak s arra számtáblácskák osztatnak szét. Egy-egy ily táblán három szám van s áruk 1 ft. A nyertő az, a kinek tábláján azon szám előfordul, melyet a korong megállapodása után a mutató jelez.

Mind az étteremben, mind a tombola játéknál a főváros legszebb hölgyei szolgáltak ki. S mondhatjuk, hogy fáradhatatlanul. Egész rekedtő kiabáltak magukat, hogy vevőket szerezhessenek, kik szépségükre is tekintettel jól megnyitották erszényöket. Jellemző, hogy az egész ünnepély magyar jellegű volt s a mágnszóknál közül némelyik csakugyan megerősítte magát, hogy magyarul beszéljen.

Az ünnepi lapnak, a „Tavas“-nak közleményeiből következőket adjuk:

I. A fejős tehén.

Természet után karcolta Teleki Sándor.

Késő este, fáradtan, áthulve, átázva, vadat nem látott vadászathól érkeztem haza; nagy megerőlködés közt huzta le csizmaimat átázott lábaimról legényem.

Mondám csináljanak meleg groggot, hadd melegedjek fel egy keveset. A mint a talczát az asztalra helyezik, felbillen a rumos palack s szétörlik; löttek a groggnak.

Leültem a kályha mellé s gondolkodtam a töredékenségről.

Vacsorálni szólítottak, minden étel el volt rontva, kőficzczá főzve; hig tojást főztem, azt is keményre főzték.

Lefeküdtem, — szemeimre későn jött az álom, s akkor is hitelezőimmel álmodtam.

Reggel zuzmarás, zimankós idő; a késő ósz kora téibe csapott át; az eső havasan

permetélt s nagy hópelyhek szállingáltak alá, s a mint a földre hullottak, rögtön elolvadának: felülről esett, alulról azott.

A déli szél nyugatiba vágott által, élesen hasította a levegőt s kavarta a szürke felelegeket; keleten majdnem földet érve nehezült egy terhes sötét fekete felhő, szélei a földkelni akaró nap eltakart világától halványan voltak megvilágítva.

Nekem a fekete felleg alatt kellett elmennem.

Fekete felleg alatt, fekete gondolatokkal s még feketébb zsebekkel haladtam; az egyik lovam sántított, kocsim ködös volt, egyik kerékem nyikorgott, s a derekszeg kotyogott.

A kátyúk fagyos habarékkal voltak telve, a kerék bele döcözött s magával cipelvé a barátságos fazekas agyagot, s mint óriás guppilon fecskenedezte szemeim közé az átkozott rögös moslékot.

Nagy csoport varju, csókákkal vegyesen, károgyva csavargott fölöttem s kísérték szekereim mint a gyermektolvaj Égerkirályt a zivatar.

Az országút pusztá, a faivak utcáin senki; a paraszt olyan mint a borz, ha teheti, rossz időben nem megyen ki, ilyenkor a kuzvasz is vaczkából őrsi a jószágot; egy kopott róka egerészelt a haraszton, egy csapat sármány vígan repkedett; — csakis a madárnak van mindig jókedve.

A kaptató alatti hidon egy vén vak koldus guggolt, vezetője, egy kis szőke leány, a vak gubája alatt didergett, — nehéz volt őket nézni.

— Állj meg, mondám kocsisomnak. Hát kendtek mit látatlankodnak itt ilyen veszett időben?

— Ide éjeledtünk! — vakon születtünk mindig éjele van; ki vakon született nem ismer sem éjjelt, sem nappalt. . . . A kis Rózi nem bír már tovább vezetni.

— Rákd fel őket a szekérre; a vakot melléd, a kis lányt ide.

Kocsisomnak nem tetszett a kompánia.

Ilyen banderiummal érkeztem Nagy-Somkútra. Koldusaimat behelyeztem a város

végén egy kurta kocsmába, én lubiczoltam tovább a nagy sárban.

Az eső hóval vegyesen sűrűn permetélt, — a vékony szél élesen vágott, egy kímustrált dob tompa hangja szomorúan pergett; verték rajta az adóvégrehajtó mars funebr-jét.

Gyér csapat ember, sűrű tömeg marha térdig a sárban állt a piacon, a dob szólott, — az emberek hallgattak, — a nyomor könnyezett.

Egy vén asszony riska gebe tehenérdőve, a pára köcsöz szörét ujjával fésülgeté; mélyen gondolkodott.

Mit gondolhatott e vézna asszony?

Tan azt: ez a tehen nekem mindenem; szoptató dajkjája azoknak az én édes kopálópujaimnak, ő ad tejet, hogy könnyebben nyelhesük a száraz puliszkát; szegény Fuvon, mibe fogja mártani a máltét; és ezt a mi kincsunket elköttyavetyélik!

Vagy tán nem gondolt semmit; a nyomor buta.

Három uszorás a csoport szélén sultogva beszélgetett és fűrkésző szemekkel vizsgálták a nyomor nyáját; egy hisded sovány ember hozzájuk lopakodik, s azt mondja:

Ha egyet szóltok, én fogok rátok liczítani; a falatot csak nem veszitek ki az ehező szájból? Ismertek ugy-e? én Addi vagyok. Addi gyilkosságért volt elítelve.

Az eső havazásba ment át, a dob tompán pergett, nem szólott senki.

A tekintetes adóvégrehajtató ur megjelent.

— Hát nem vásárolt senki? kérdé a dobostól.

— Nem.

— Hát uraságod, kérdé egy gazdag kövér oláhtól, — nem szól-e hozzá? Ugy adjuk, a hogy veszik.

— Návem bany Domnule.*)

— Mehetnek haza; a mi késik nem mulik, — parancsolá a pandurnak a végrehajtó.

— Kutya egy méltóság ám ez az uré, mondá Addi.

— Fogja be a száját, ne vatyogjon mindig!

— Tan fel fog holnap tisztulni; jó lenne, ha megfagyna az éjszaka, felelé Addi.

* Nincsen pénzünk uram.

pet, hogy a pajzán lelik ezen sötét hály azokat leg arra e bagyjak. gy mintogy mert az ja lehazne ültessük k hasznos tt fáknak tre tenni, betöltöket helletti fa akácziát, diszik és ja kitünő nyunk fel ter (1200 e 240 öl, szögálatot táblákra stól négy- huzamosan nk 11 sor az 60 cirk ez hozmá- et fákat, 00 holcás ödött fák dndönként agakat is), darabjait ntemlített rőszét a akácziák árnyékot et vajrai stiositják összegét

ernök ethez l ki- s és levő mun- tilag ki a knek unka zatot leg- esen, nek. né,

Urban Andor, szolgabíró.

küldetéséhez kísérel; a jelenet valóban meghatározó volt, midőn az ezen ünnepélyes, a város határára történt fogadtatást nem is sejtő lelki-nyitára a hitközség elnöke Eisenstädter Ignác uralt kezét szorítva, őt megölelé és megcsókolt; a meghatározó jelenet nem csak egy jelenlévő szemébe varázsolta az öröm és lelkesedés forróját. — Erre Schwarz Mihály ügyvéd úr a nagy-becskerekai hitközség nevében a megérkezett lelképásztort következőleg üdvözlé:

Mélyen tisztelt főrabbi úr!
Szeretett lelképásztornk!

Azon általunk várva várt ünnepélyes pillanatban, midőn híveid lelkesült örömnívóitálal között városunk határára vagy lépőd, azon ünnepélyes pillanatban, midőn mindnyájunk osztatlan óhajátának megfelelő magasztos hivatásodat közönségünkben elfoglalni készül: kellemes kötelességünknek ismerjük előttem megjelenni, hogy élénk hálaérzetünk és hódolatunknak őszinte kifejezést adva téged, szeretett lelképásztornk, valamint kedves családodat hitközségünk nevében üdvözlünk.

A zsidó vallást követők egyik legszebb jellemvonását azon őszinte tisztelet és benső ragaszkodás képezi, melylyel mindenkor a nemes feladatuk magasztos álló vallásánál álló lelképásztornkat iránt viselteknek. De hogy is lehetne ez másképp! hiszen mindnyájunk tudjuk, hogy a nemeskeblű férfiak nem büszke ambíció vagy anyagi előnyök vonzóit követelményeiben áldásdús, de lényegében tövises pályájukra; mindnyájunk tudjuk, hogy a zsidó pap igénytelenül és minden önzéstől távol, az isteni ihlettség tiszta tüzevel keblében, a vallás szent tanával kezében, az örök igazság szavával ajkain száll le elnyomott hitorsosai közé, hogy a számkivettség, a hontalanság, a gyűlölet, a túreltelenség keserű kenyerét velök megosztva, a mindenható Istenbe vetett bizalom megerősítése által hűveinek a vigasztalás és megnyugvás kimeríthetetlen forrásait megnyissa. Édes hazánkban is különösen papjaink iránt fellengző lelkesedéssel és fátorgó érdeklődéssel szaladtak szembe a vakhit, a babona, az előítéletek ádáz és sötét seregével, felszabotották a szellemet rozsdás békőiből és az eszmék diadala által érvényre emelni segítették azon egyenlőségi elvet, melynek melegítő sugarai minden magyar zsidó szívet felvilágosztja.

Te, szeretett lelképásztornk, ki fényes és ritka szellemmel a tudományos világ elismerését magadnak már rég kivívtad, ki vallásunk szent ügyéért már annyit túrtél és szenvedtél, az Isten eme felkent papjai közt méltó helyet foglaltál el, és így kimondhatatlan öröm dagasztja keblünket, midőn téged nemes férfi magunkéknak valhatunk. Jól tudjuk, hogy eddig elfoglalt állásodtól megváltás sajgó sebeket ütött lelkeden, jól tudjuk, mily őszinték és indokoltak voltak azon búcsúkönyvek, melyeket pápai híveid hullattak, de fogadd itt Isten szabad ege alatt azon ígéretünket, hogy úgy téged, mint derék hitvesársad és szeretett gyer-

mekeidet mindenba a tisztelet és szeretet őszinte jeleivel fogunk felölelni, hogy úgy a szerencse verőfényes napjai, mint a balsors sötét éjjelében tántoríthatatlanul és szilárdul fogunk hozzád ragaszkodni, és hogy úgy mint most, ezután is mindig teljes szívvel fakadó lelkesedéssel fogjuk hangoztatni, éljen Dr. Klein Mór, hitközségünk derek főrabbi!*

Ezen hazafias, a jelenlévők mindegyikének benső érzelmeit hiven tolmácsoló üdvözlő beszédet hosszantartó, lelkes eljenzés követte, a midőn az út fadaralmaitól amugy is kimerült főrabbi az ünnepélyes fogadtatás által látszólag mélyen meghatva körülbelül következőleg válaszolt:

„Mélyen tisztelt hitközség! Kedves hitorsosaim! Ha a hozzám a hitközség nevében szónok úr által intézett fényes üdvözlő beszédre a meglepetés ez első pillanatban akként nem válaszolhatok, a mint azt a személyi érdemeimet túlhaladó díszes fogadtatás és az ezt eszközölő n.-becskerekai izraelita hitközség megérdemelné, úgy ezt bizonyára nem fogják zokni venni, mert hisz annyi érzélem tölti be a perczben keblemet; csak annyit akarok itt kiemelni, hogy én a zsidó vallás szent ügyének mártírya nem voltam, nem türtem és nem szenvedtem a szent ügyért, hanem közreműködtem Isten magasztos igéjének hirdetésében és a perczek, a melyekben ezt hivatászerűleg tettem, életem legboldogabbjai közé tartoznak. Önökben, tisztelt uraim, a kik most engem ily díszes fogadtatásban részesítenek, Isten küldöttjeit látom, kik bekísérnek új hitközségembe, hogy ott új, drága otthonomat leljem. E jelen percz feledhetlenül marad meg emlékezetemben, mert hiszen itt a tisztelet és szeretet minden jelével találkozom; tartsák meg részemre a szeretetet körülben működésem ideje alatt mindvégig!”

Szünni nem akaró eljenzés követte e rövid, de szívhez szóló választ, a midőn a rendező intő szavára a jelenlévők mindegyike elfoglalta a kocsiiban helyét és a díszes vonat a város felé indult. Sűrű kíváncsi néptömeg csoportosult már ez idő alatt a „Váraljai” és „Hunyady” utcákon végig, a hol a kocsimen bevonulandó volt, s a szeretett lelképásztorn mindenütt örömtől sugárzó arccal, a tisztelet és hódolat minden jelével üdvözöltette kísértetelt az izraelita templom épületében levő új lakására. Az idő alatt, míg uti kontóset letette és a további fogadtatásra elkészült, az izraelita hitközség tagjai e célra fényesen felszerelt tanácsstermben egybegyűltek hol a bemenet átellenében a király és királyné, és ezek között a főrabbi arcképei voltak lobogók közé elhelyezve, melyek fölött tölgyfa levelekből a felirat volt alkalmazva: „Isten hozott!” Minden arczról a benső, igazi öröm sugárzott vissza, mely ez ünnepélyes pillanatban a kebleket eltölté, a midőn a főrabbi a hitközség két vezérferfi által kísértelve a tömegesen megjelent hitközségi tagok közt megjelent, ezek által lelkes eljenzéssel üdvözöltetvén. — Erre Eisenstädter Ignác úr, a hitközség elnöke, szót emelt és a hitközség nevében német nyelven körülbelül következőleg üdvözlé:

„Mélyen tisztelt főrabbi úr! Az örömteljes várakozás benső érzetével néztünk e pillanat elé, és ez ünnepélyes pillanatban, midőn körülünk megjelenik, hogy nálunk a lelképásztorn magasztos hivatását elfoglalja, kiváló szerencsémnek tartom önt a hitközség elöljáróság, képviselősége és maga a hitközség nevében szívélyesen üdvözölni. — (Eljenzés.) Midőn a nálunk megürrült lelképásztorn állomás betöltésénél választóink figyelmét Főtisztelendőségem kitünő személyére irányoztuk, ezt azon meggyőződésben tettük, hogy önben azon férfit találjuk fel, ki szép és mondhatnám minden irányban dicső hivatását teljesen betölteni képes leend, és midőn a választás után szerencsések valánk önt mint hivatásnokot, és mint embert egyaránt tisztelni és becsülni, ekkor ama általam hangsúlyozott meggyőződés teljes valósággá lön. (Eljenzés.) Mint a helybeli hitközség elnöke van szerencsém ezennel önt mint főrabbit ezennel ünnepélyesen installálni. (Eljenzés.) Tartsa meg az ég Főtisztelendőségét folyamatos egészségben az emberi lét legvégső határáig! Arasszon az ég áldást dicső hivatásának pontos betöltésére! Engedje az ég, hogy sikerüljön Főtisztelendőségének mindazon jó kívánalmakát és szándékait teljesíthetni, melyeket ezen, most már saját hitközsége jöleté iránt táplál szívében; soha se tornyosuljanak közénk a bizalmatlanság fellegetei, és soha se foglaljanak utaink gyökeret a meghasonlottság magvai! És ezzel, mélyen tisztelt főrabbi úr, a helybeli hitközség nevében szívem legmélyebb rejtékéből kiáltom: Áldva legyen bevonulásod!”

Háromszoros lelkes éljen kiáltás után mélyen meghatva emelt szót, és rövid de hazafiaságtól átszellemült válaszában kiemelte, hogy büszke az állásra, melyet e hitközségben ime elfogal, és melyre hitorsosai osztatlan bizalma emelte, szerencsésnek tartja magát főrabbi lehetni egy oly közönségnek, melynek oly fényes múltja van, és melynek minden egyes tagja az igazi szeretet és hódolat oly csalhatatlan bizonyítékát nyújtja. A midőn még a hitközség további jóáratába ajánlaná magát, a ragaszkodás e mérvét továbbra is kikéri magának, mit a jelenlévők harsogó éljenkiáltásokban ígértek. Innen az ünneplő férfi a közönségi tagok kíséretében a mellékes iskolaterembe vonult, hol az iskolai mindkét nemű ifjúság díszes fogadtatásra készült. A szívélyes üdvözlés után a negyedik leányosztály egyik növendéke Szekulesz Malvin k. a. a megérkező lelképásztorn iskolatársai nevében német nyelven következőleg üdvözlé:

„Aldott legyen, ki itt jön az ur nevében! Ez áldással üdvözlöm önt az itt egybegyűlt ifjúság nevében, e köszöntéssel üdvözlünk önt az iskolai termekben! A mai nap, mely a hitközség örömnapja, örvendetes napunk nekünk is, és ez örömtel hangulatban kívánjuk, hogy bevonulása áldott legyen, hogy az Isten erőt és kitartást adjon önnek, hogy mindazon remények, melyek Főtisztelendőségében tápláltak, fényesen teljesülésbe menjenek! Ezen benső kívánságunktól átszellemülve kiáltjuk ki, hogy az Isten Főtisztelendőségét sokáig éltesse!”
Az ifjúság hangos éljenkiáltásokba tört

ki, mely csak akkor ért véget, midőn az örömtől telte gyermeki arczoktól mélyen meghatott lelképásztorn, rövid, de ékes pár szavakban oda utalt, hogy az Úr már a tiz parancsolatot elődneiknek csak akkor adta át, midőn ezek gyermekeiket mutatva be neki, ezekben nyújtottak biztosítékot arra nézve, hogy az ereklie becsét megőrizni és megtartani fogják. E fiataltság van tehát különösen a jelen korban hivata szeretett hazánk támoszlopait és Isten eme magasztos igéjét követve a hitvallás gyökeres magvait megszilárdítani, és ez csakis a zsenge gyermeki kebelbe csepegtetett cseleszerű nevelés által érhető el. Lelkes szavakban buzdította az ifjúságot kitartó szorgalom és munkásságra, hogy belőlök hazánk és a társadalom hasznos tagjai váljanak.

Az ünnepélyes fogadtatásnak itt történt befejezte után a jelenlévők valamennyien az izraelita imaházba mentek, hol már egy nagyszámú díszes, mindkét nemű közönség zsufolással megtöltötte az imaház belsejét, és hol a megérkezett lelképásztorn hálaisten tisztelet tartása mellett volt bemutatási és székfoglalási szónoklatát elmondandó. Ez ünnepélyt azonban idő és helyszűke miatt csak jövő számunkban fogjuk közölni.

Most csak még annyit jegyzünk itt meg, hogy az ünnepélyes fogadtatás, melyben a főrabbi részesítetett, fényesen igazolta a benső tiszteletet és hódolatot, az őnzetlen szeretetet és ragaszkodást, melylyel itt általán találkozott; szívünkben szerencsés kívánunk a helybeli izraelita hitközségnek, mert Dr. Klein Mórban azon férfit nyerte meg, ki ritka, fényes szellemével és elismert hazafiaságával méltó intézője lesz vallásos ügyeinek; de viszont üdvözlünk Dr. Klein Mór főrabbit is, mert oly közönség lelképásztornává lön, mely a haladás általa egyengetett útjain hű ragaszkodással fogja őt követni, és melyben e nemes irányt követve mindenkor törekvései szilárd támaszt fogja találni. Mint halljuk az ünnepélyességek még folytattnak fognak, a mennyiben a helybeli izraelita ifjúság kebelében intézkedések tetetnek az ünneplő férfi tiszteletére egy banquet rendezésére; általán a fogadtatási ünnepélyességek nagy-szerűségének keretében a tisztelet ez újabb jele is beillik; annyi azonban bizonyos, hogy a fogadtatás maga oly hazafias jelleget öltött, a hogyan csak egy hazafias érzelmű zsidó hitközség egy tudóst, egy izraelita magyar hit-szónokot méltólag fogadhat. S . . . . r.

A konyhakertészet érdekében.

Az idegen, ha Magyarországi közönségeit végig járja, alig utközik meg valamin jobban, mint konyhakertészetünk elhanyagolásán.

Pedig alig van a világon ország, hol e hasznos gazdasági ág sikeres felkarolására oly előnyök kínálkoznak, mint nálunk.

A mezőgazdaság nyomorával szemben, valóban itt az idő már, hogy felkaroljuk a konyhakertészetet, s figyelmünkre méltassuk azon helyes eszméket, melyeket ez ügyben egyik lapársunk a következőkben rajzol:

Saját háztartásunk és a nemzetgazdaság szempontjából is nem lehet eléggé ajánlani, hogy a belgazdálkodásra az eddigieknél nagyobb mértékben fordítsuk figyelmünket. A külső

A népség távozott, a sápadt vézna asszony szájon csókolá tehenét.

Csak az tudja, ki közelről látja, mi a nyomor. Én, ki a szegény néppel közvetlenül érintkezem, érzem azt: annál magasztosabb Nagyságtól, hogy kitalálják, és irgalmas kezekkel törlik le a nyomor könnyeit.

A jótékonyasság a magasból alászállt a szenvedésre, a könyörület delejzi a nyomort, s azt mondja:

Aludjál békével és csendesen!

II. Apróságok. Falk Miksa.

A festészek, midőn oly lap számára dolgoznak, a melyen a „Páris Murczia”, a „Vindobona” vagy a melyen ez a „Tavaszi” lenni akar, nem szoktak széles ecsettel festeni, hanem a könnyű krejont megragadva, azzal egy-egy futólagos vázlatot vetnek a papírra, jól tudván, hogy az ily nyomtatványok közönséges nem szeret belemélyedni az egyes közlemények tanulmányozásába, hanem gyorsan végigtűnt az azoknak során, mint egy látogatógéj gyűjteményen, teljesen megelégszik azzal, hogy minél nagyobb azoknak száma, a kik a gyöngéd női kéztől kezdeményezett jótékony-sági vállalatban közreműködni siettek. Azt gondolom, hogy a mi ily alkalommal a festészeknek meg van engedve, pour faire acte de présence, az az írónak is szabad lesz, és így álljon itt egy pár könnyű krejont-vázlat, mely sem tartalmának magvassága, sem a feldolgozás művésziessége, hanem legfőképpen a személyek érdekességénél fogva nyűgözheti le — talán — egy perczre az olvasó figyelmét.

Ide s tova husz esztendeje lesz, hogy Erzsébet császárné és királyné a magyar nyelvben való kiképeztetés céljából magyar társalkodónőt és nyelvtanítót szándékozott maga mellé venni. Az ily dolgok minden udvarnál rendkívül nagy mozgalmat szoktak előidézni, nem csak azok közt a kik a felsőes ur vagy asszony közelébe jutni kívánnak, hanem azok közt is, kik már ott vannak, és a kik ily alkalommal aggódva tekintenek az ismeretlen jövővény felé, mint a ki által saját befolyásuk

netalán csorbát szenvedhet. Képzeltető tehát, mennyi vajadás előzte meg ama névjegyzék születését, mely a felség elé terjesztetett, hogy az abban megemlítettek közül a társalgónő választassék. Utóvégre, ha jól emlékszem, hat névből történt a megállapodás, és ezeknek jegyzéke kalligrafice megírva lett illető helyen előterjesztve; de midőn ő felsége kezébe jutott ezen lista (nekem igen megbízható személyek ily beszélték) ott idegen kéztől még egy hetedik név jelent meg utolsó helyen. Nem tudom, vajon azért-e, mert az eltérő írás feltűnt, vagy más okból, elég az hozzá, hogy ő felsége ennek a hetedik helyen megnevezett hölgynek az arczképét kívánta, és midőn ez megérkezett, a rajta látható érdekes arczvonások, a nyílt okos szemek, szóval az egész szellemes kifejezés annyira megtetszett a felsőes asszonynak, hogy ezen arczkép eredetijét rendelte fel magához és vette magához társalgónői minőségben.

Az első években keserű napjai lehettek ennek a szerény, egyszerű kecskeméti lánynak, de rajta is behíonyult az, a mit nem egyszerű gonyképen hallunk fölemlíteni: hogy a magyar embernek mindenre van esze és tehetsége. Ezen szegény kisvárosi nő, előtte egészen szokatlan és ismeretlen új állásában oly ügyességet fejtett ki, mely minden diplomatának — nem osztrákot értek, mert ez nem sok a karnak mondani, — hanem például egy olasz vagy orosz diplomatának is becsületére vált volna. Minden lépten egy-egy lépést gyakoroltatott lábát. De ő egyike sem hagyott bele, hanem egyfelől a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel teljesítvén azt, a mi állásával járó kötelessége volt, de másfelől semmi áron és semmi körülmények közt egy hajszálnival sem lépéven túl ezen állásnak határait, aránylag rövid idő alatt oda vitte, hogy nemcsak a felsőes asszonynak kedvence volt, hanem még a császár és király bizalmát is kivívta, ellenségeit pedig a teljesen reménytelen küzdelem megszüntetésére bírta. Mily áldásos volt e nő működése hazánkra nézve, azt talán csak egy későbbi kor fogja felderíteni, és talán az is csak kis részben, mert a főszereplőnek szerényesége már előre is oly módon tömte be a forrástok, hogy azokból még egy jövődőlbeli történetíró sem fog meríthetni.

Ki volt az, ki ama hetedik nevet ráirta a jegyzékre, mielőtt az ő felsége kezébe került, azt nem tudom, de ezen hetedik nevet tudom; tudja, ismeri, tiszteli az egész ország. E név: Ferenczi Ida!

azt nem tudom, de ezen hetedik nevet tudom; tudja, ismeri, tiszteli az egész ország. E név: Ferenczi Ida!

A magyar nyelvtanító, kit ő felsége akkorában maga mellé vett, egy igen derek tiszteletreméltó katolikus lelkész volt, a ki nagy buzgalommal és mint a következők mutatta, nem csekély sikerrel oktatta ő felségét a magyar grammatika és szintaxis szabályaiban. A királyné mindig a legnagyobb nagybecsülés hangján szólott ezen ősz tanítójáról és kegyének nem egy jelében részesíté azt. Az öreg ur — nem tudom életben van-e még? ha igen is, akkor azt kívánom, hogy a jó isten továbbra is éltesse őt még jó sokáig ép erőben és egészségben! — az öreg ur meg fogja nekem bocsátani, ha e helyen egy kis tréfát juttatok a közönség elé, melyről elég megbízható forrásból értesültem.

Rekkenő hőség volt, midőn egyik nyári nap délutánján a főtisztelendő ur óráját tartotta a felségnek. A királyné szokott halk hangon olvasott egy magyar könyvből, és néha-néha egy-egy halk kérdést intézett a vele szemben ülő tanítóhoz. Ez felelt — addig a meddig; mert egyszerre csak azt veszi észre ő felsége, hogy a főtisztelendő ur nem felel, hanem édesen szundikál, és nagyon szépeket álmodhatott, mert a mosoly kifejezése ült melle fölé lehajló arczán. A felsőes asszony erre csendesen felkelt, int Ferenczi Idának, ki a terem másik végén ült, és mindketten elhagyják a termet, ott kinn pedig ő felsége parancsot ad, hogy senki e terembe ne menjen, míg a főtisztelendő ur onnan ki nem jő. Meddig tartott a főtisztelendő urnak szünetje nem tudom. Senki sem volt jelen, mikor fölébredt, de azt hiszem mindenki elképzelheti körülbelül, milyen szemekkel nézett körül, mikor észre vette, hogy egyedül van, és hogy az a hely, a hol van, a császárné és királyné szalonja.

A derek öreg ur, tudom, nem sokat aludt a rá következő éjjel, és másnap leirhatatlan zavarban lépett a felség elé. De a királyné nem engedte szöhozh jutni, hanem oly kegyesen szólította meg, és oly derűlen és jóakarólag kezdett vele egyről-másról — természetesen mindenről, csak ama fatális délutáni szundikálásról nem — beszélni, hogy az öreg ur könyvekre fakadt, és ha már az-

előtt is csak rajongással szóló felsőes tanítványáról, e pillanattól kezdve: isten és a szentek után nála mindjárt a felsőes asszony következett.

Még csak egyet!
Egy alkalommal Battányi Lajos kivégeztetéséről volt szó. Ő felsége a legnagyobb figyelemmel hallgatta az erre vonatkozó részleteket, és azután azt kérde az illetőtől, a ki azokat elbeszélte:

— Hát ön akkor Pesten volt?
— Nem, — vala a válasz.
— Hát honnan tudja ezeket a részleteket?

— Benne vannak azok egy történelmi munkában, mely azonban el van tiltva.

— Megvan önnek ez a könyv?
Az illető kissé habozott.

— Habozásából látom, hogy megvan. Kérem, legyen szives ezt a könyvet nekem elhozni.

— De felsőes asszonyom —
— Nos mit? hát a mit minden ember tud és olvas, azt csak nekem nem volna szabad tudnom és olvasnom?

Másnap a Horvát Mihály-féle „Függetlenség harca” ő felsége kezében volt és a magas asszony azonnal a legmélyebb megindulással olvasta végig azon részt, mely Battányi haláláról szól.

Azután megnézte a könyvnek czimlapját. „Ki az a Horvát Mihály?” kérde; és midőn erre a kívánt választ megnyerte volt azon hozzáadással, hogy Horvát Mihály számkivetésben él, és bár bizonyosan szivesen térne haza, de multjával és állásával meg nem fér megkegyelmeztetésért eszedezni, a felsőes asszony nem szól semmit, hanem a könyvet asztala fiókjába zárta.

Erre hetek multtak el és a dolog feledésbe ment. Egyszerre csak azt írták a lapok, hogy Horvát Mihálynak a császár és király ő felsége megkegyelmeztetett. És midőn az ősz történetíró, hazajöttekor, Bécsben megállott, a lapok ismét azt írták, hogy Horvát Mihály Erzsébet királynéhoz lett hiva és egy óránál tovább maradt a felsőes asszonynál.

Volt-e valami összeköttetés amaz olvasmány és Horvát Mihály amnesztialtása közt? Nem tudom.

birtok
mint
foglat
kedés
ben
nyujt
elő,
erőt,
gazda
város
annál
számi
kellő
hető
teni.
tadni
parlag
mert
vinni
Y
hírnév
emelte
tudját
kekről
közle
ápolna
figyelo
mánya
drágan
korán
rendel
sággal
melegá
korai z
mert y
lenni a
ban a
terme
terme
legyen
példab
dolni s
kinálta
het, ho
Ha
sági a
bolgár
jaig ad
bért az
hogy a
friót ny
hogy
csékely
kentő
rolásr
Ne
kedés,
tekony
labb u
napokb
készült
rúnke
nem is
bele n
A
helyes
a legj
azért n
karolju
az egy
egyik

megyei árvaszéki alelnök fia, folyó év és hó 15-én tarlja Budapesten esküvőjét az ugy szellemi mint testi érényekben egyaránt gazdagon megadott Schwachhofer Irma, Schwachhofer Lajos, ház- és földbirtokos úr leányával. — A májushava nem csak a poetáknak legkedveltebbje, hanem ugylátszik, hogy a házassalándónak is a legkeresettebbje. Mi csak kívánhatjuk, hogy az új házaspárnak a májusa kezdettől egész az év végéig mindig tartson, és hogy az évek a legszaporábbra növekedjenek.

* **Választás.** Temesmegyében Rácz Athanázit választották meg alispánnak.

* **Az első új ház Szegeden.** A kir. bizottság műszaki osztálya a város küljebb eső területére szóló, az új építkezési szabályoknak megfelelő, szegedi formájú házterveket s illetőleg házmintákat készítet az építkező lakosság kényelmére. Az első ilyen ház Bodó nevű vöröscsászaiak építete a nevezett utcában. Ez a rekonstruálódó Szeged első ily háza. A ház két eléggé tágas szobából és egy konyhából áll, mely a két szoba közt van. Az egész ház alatt a mostani földszinttel egyenlő mélységű, tehát teljesen száraz pincze fekszik, a mely éléskamrának, istállónak sat. a legcélszerűbben használható, s így egy földszinti helyiséget pótol. Falai a víznívón fölül az építkezési szabályokban előirt magasságig jó minőségű téglából, azonfölül vályogból rakvak; igen csinos, ereszes zindelytetővel van fődve. Az egész ház, mint a helyszínen hallottuk, 1680 forintba jön. — A jövő Szeged az első szerény építményét Tisza Lajos kir. biztos személyesen megtekintette.

* **Fürdő.** A Marillavölgyi fürdő mint jeleztük legközelebb megnyílik. Dr. Hoffenreich és más részvényesek mult szerdán a fürdőben megjelentvén, némely még elintézetlen ügyet elintézték. Junius 1-én átadják a nyilvánosságnak. Az építkezést, bebutorozást teljesen befejezték, a vendégek akadálytalanul szálláshatóságok el. Mint közlik, a nagyobb fürdőhelyiségek már kiadattak és már az idén a tehetősebb oraviczai polgárok villákat építenek a fürdő közelében. Fürdő-felügyelővé Haring V. urat választotta a társulat.

* **Szivarpapir.** Issekutz Antal n.-kikindai szolgabíró mult héten több kikindai üzletben megjelenvén, a szivarpapírt elkobozta. Feljelenítették ugyanis, hogy a szivarpapír feketeszínű fedelén a fekete szín lemosásával szerb költemények, proclamatiók és holmi szerb dicsőséget ábrázoló képek láthatók.

* **A katonaság létszámának nyilvántartásához.** Többször megtörtént, hogy a közös hadsereg vagy honvédség némely parancsnokságai szökevényként köröztek oly egyéneket, a kik tartalékos vagy hosszú szabadságos voltakban — elhaláloztak. Onnan eredt ez, mert a halottképek és lelkészek igen hiányosan, szörványosan közölték az elhalt egyének hadkötelezettségét a hadkiegészítő parancsnokságokkal vagy a honvédségi zászlóalj-parancsnokságokkal. Ennek fogva a honvédelmi miniszter, egyetértve a bel- és vallásügyi miniszterekkel felhívta a törvényhatóságokat, hogy az ily bejelentések pontossága fölött ellenőrködőleg felvigyazzanak s eszközöltessek annak keresztülvételét a következőképen: A halottképek a halálhíradás lelet fölvételénél kötelesek kitüntetni, hogy az illető egyén hadköteles volt-e s ha igen, melyik ezredben, illetőleg zászlóaljban szolgált. Ezt beküldik a községi előjáróságnak. Másrészt a lelkészek utasítatnak, hogy a lelet alapján az elhalt egyén hadkötelezettségi minőségét az anyakönyv hadkötelezettségi rovatában bejegyezzék, s a halotti bizonyítványt díj nélkül (hivatalból) kiállítván, azt az előjárósághoz küldjék be. Olyankor, midőn a halottképek leletében nincs kitüntetve a hadkötelezettség, a kor, vagy más jelek után utólagos kutatást tegyen az előjáróság. A törvényhatóság örködjék e rendeletnek a halottképek, lelkészek és előjáróságok általi pontos végrehajtása fölött, s a törvényhatóságok a jelentéseket az illető hadkiegészítő parancsnokságokkal vagy honvédségi zászlóalj-parancsnokságokkal haladéktalanul közölje.

* **Egy percz alatt — egy mértföld.** Amerikából jelentik, hogy ott új szerkezetű mozdonyt találtak föl, mely New-York és Philadelphia közt fog közlekedni, s pedig az eddig ismert leghatékonyabb sebességgel. Nevezetesen azt állítják, hogy e mozdony 90 angol mértföldet 90 percz alatt tesz meg, minden felbeszkálással nélkül. Percenkint tehát 1 mértföldet halad. Az új gépnek egy pár 6 1/2 láb átmérőjű hajtókereke van (a közönségesnek átmérője 5—5 1/2 láb) s maga 84,000 fontot nyom, míg a jelenlegi gépek legnagyobb súlya 75,000 font.

* **Angol műdeák Ferenczről.** Londonban Millannál a következő című mű jelent meg: Francis Deák Hungarian Statesman. A memoir, With a preface by Mount Stuart C. Grant-Duff, m. A műhöz, mely alaposan s rokonszenvesen van írva, Grant Duff, a jelenlegi angol gyarmat-miniszterium államtitkára

irt előszót. A mű összehasonlítja Deákot a század legnagyobb államférfiaival, és Deákot valamennyi fölé helyezi, mert senki sem tisztelte úgy a jogot, a törvényt, mint ő.

* **A hamisított asszony.** Amerikából a következő furcsa esetet jelentik: Clintonban közép Illionisban bizonyos Bradford 5000 dollár erejéig bepörölte ipát Mac Greathet, kárpótlásul azon kárért, melyet Mac Greath leányával való házassága által szenvedett. Bradford vagyonos, mintegy 40 éves üzletember bele szeretett Mac Greath kisasszonyba, egy vagyonos disznókereskedő leányába, ki apjával csak pár évvel azelőtt ment Clintonba. A kisasszony jobb lábára egy kissé sántított. Bradford hiába igyekezett e hiba okát fölfedezni, s azért felszólította Mac Greathet, mondja meg, hogy a lény mitől sántít. Ez öreg valami jelentéktelen térdmevedésről beszélt, mely idővel mindenesetre el fog mulni. Erre Bradford megkérte a lány kezét, ki pirulva igent mondott. A menyegző megtörtént, s erre csakhamar bekövetkezett a kiábrándulás. A jó hiszemben elvett kisasszony egy része ugyanis nem emberi testnek, hanem — parafának bizonyult. A béna láb ugyanis parafából volt készítve, s minden éjjel lecsatolva ott feküdt az ifjú asszony ágya előtti asztalon. Bradford most ipa ellen csalás miatt emelt vádat, mivel hogy ez részben parafából készült asszonyt sózott a nyakába.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényszéknél folyó évi május hó 19-én tartandó nyilvános polg. ülésében következő perek fognak előadani:

Előadó: Kühnel Oszkár, kir. törvszéki bíró.

1615. sz. 1880. Lapadat Márkó és Lenkának — Ifj. Olgyan Alexa elleni tulajdon pere.

1618. sz. 1880. Moity Malyugity Annának — Galetin Misa elleni 915 frt s jár. pere.

2044. sz. 1880. Kikity Iszának — Pein Acza elleni birtok pere.

2057. sz. 1880. Sztójánovits Péternek — Joszity Péra elleni birtok és kártérítési pere.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1880. ápril havi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.

Allása 1880. évi márczius végével	ft. 431405.13
Betételek ápril hóban	ft. 24693.56
Összesen	ft. 456098.69
Visszafejtések ápril hóban	ft. 40631.40
Allása ápril végével	ft. 415467.29

II. Betéti levelek.

Allása márczius végével	ft. 18900.—
Betételek ápril hóban	ft. 4000.—
Allása ápril végével	ft. 22900.—

III. Folyó számlai üzlet.

Tevőleges egyenleg márczius végével	ft. 2363.58
Kiadások ápril hóban	ft. 2879.17
Összesen	ft. 5242.75
Bevételeztett ápril hóban	ft. 3068.90
Tevőleges egyenleg ápril végével	ft. 2173.85

IV. Leszámlítási üzlet.

a) Bankváltók.	
A tárcza állása márczius végével	ft. 475322.23
Leszámlított ápril hóban	ft. 142086.46
Összesen	ft. 617408.69
Visszafejtett ápril hóban	ft. 147943.57
A tárcza állása ápril végével	ft. 469465.12
b) Hitelegyleti váltók.	
A tárcza állása márczius végével	ft. 14922.—
Leszámlított ápril hóban	ft. 30.—
Összesen	ft. 14952.—
Visszafejtett ápril hóban	ft. 35.—
Allása ápril hó végével	ft. 14917.—

V. Előlegezek.

a) Értékpapirokra.	
Allása márczius végével	ft. 10585.50
Kiadott előlegek ápril hóban	ft. 1298.—
Összesen	ft. 11823.50
Visszafejtett előlegek ápril hóban	ft. 242.—
Allása ápril végével	ft. 11581.50
b) Zálogokra.	
Allása márczius végével	ft. 9399.25
Kiadott kölcsönök ápril hóban	ft. 659.—
Összesen	ft. 10058.25
Visszafejtett kölcsönök ápril hóban	ft. 492.—
Allása ápril végével	ft. 9566.25

c) Ingatlanokra.

Allása márczius végével	ft. 20263.80
Kiadott ápril hóban	ft. 21.94
Allása ápril végével	ft. 20285.74

VI. Pénz-forgalom.

Kézpénzgyenleg márczius végével	ft. 7954.46
Bevételek ápril hóban	ft. 265645.87
Összesen	ft. 273600.33
Kiadott ápril hóban	ft. 269675.75
Allása ápril végével	ft. 3924.58

H I R D E T É S E K.

4026. sz. k. i. 1880. **Hirdetmény.** (88—1.1)
N.-Beckerek város polgármesteri hivatala által közhírré tétetik, hogy az 1880. évre szerkesztett és a helybeli tek. kir. adófelügyelőség által átvizsgált és helyesbített házozsátlány és házberadó — lajstrom a városi számvevőszéki irodában 8 napig vagyis a f. é. május 15-iktől f. é. május 23-áig betekinthetőség végett kitéve leendnek, mely idő alatt minden adóköteles az adótétele ellen netán intézendő felszólamlását írásban ezen város tanácsánál benyújthatja.
Kelt N.-Beckereken, 1880. évi május 12-én.
Kulifay Lajos, polgármester.

3779. sz. k. i. ex 1880. (87—2.1)
Árverési hirdetés.

Mellyel N.-Beckerek város hatósága részéről ezenel közzé tétetik, hogy a város tulajdonát képező a gymnasiumi telekhez tartozó a Bega csatornára néző Lucies Miklós fakereskedésével határos és eddig falerakó helyül használt üres ház hely a tekintetes városi képviselő testületnek megye bizottságilag is helyben hagyott határozata alapján 1880. évi május 22-én d. u. 3 órakor a város-házi épület II-ik tanácsnoki irodában legelőbbet ígérőnek nyilvános árverésen eladatni fog, melyre venni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy bánatpénzül a 6427 ftnyi kikiállítási ár 10%-ka az árverés megtartásával felbízott kezéhez az árverés megkezdése előtt lefizetendő léssen.
Az árverési feltételek a II-ik tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt mindenkor megtekinthetők.
Kelt N.-Beckereken, 1880. évi május 6-án.
A polgármesteri hivatal.

MATTONI-féle budai király-keserűforrások
Deák-Ferencz-forrás,
Szent-István-forrás, Hunyady-Mátyás-forrás,
Gróf-Széchenyi-István-forrás,
a bécsi világkiállításán 1873-ban érdem-éremmel, a párisi világkiállításán 1878-ban ezüst-éremmel kitüntetve.
Dr. Hoffmann Károly tanár, Dr. Diescher János és Than Károly tanár, királyi tanácsos urak, nemkülönbön sok más bel- és külföldi orvosi tekintélyek által legjobban ajánltatik.
Tulajdonosok
MATTONI és WILLE,
cs. k. udvari szállítók,
Budapest, Ferencz-Józseftér 3 (Dianafürdő).
Kapható: minden gyógyszerárban és ásványviz kereskedésben. (58—10.7)

1410. sz. 1880. **Pályázat.** (85—3.2)
Az üresedésbe jött rom-ékesai község jegyzői állomás betöltésére végett a pályázatot ezenel kiíratik; pályázni szándékozik, kik arra törvényesen jogosítva vannak és magyar, német, román és szerb nyelvet tökéletesen birnak, felhivatnak, miszerint kellően felszerelt folyamodványait folyó évi május 24-ig, mint a választást megelőző napig, ezen szolgabírószághoz betérjesszék.
Ezen állomással, a szabad lakon és házikerten kívül, a következő fizetés és illetmények vannak összekötve:
1. Kézpénz 400 frt.
2. 60 pozsonyi mérő tiszta buza.
3. 10 öl szalma.
4. 6 öl kemény tűzi fa.
5. Irodai általány 100 frt.
6. Utí általány 100 frt.
7. Magánmunkálatokért a községi alapszabályokban megállapított járandóságok.
Csenyén, 1880. évi ápril hó 24-én.
Dellimanich Imre, szolgabíró.

78. sz. b. v. k. (82—3.3)
II. árverési hirdetés.

Ezenel közhírré tétetik, miszerint a nagy-beckerekéi kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 10482/1879. sz. a. kelt végzésével Petrov Zsiva részére a nagy-beckerekéi 2146. számú tjkönyvben Gyukits Arszá örökösei tulajdonál

felvett ingatlanoknak 535 ft. 33 1/3 krra becsült 1/6 részére kifizetett első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés 1880. évi május 26-ik napjának, d. e. 9 órára tüzetik ki.
Nagy-Beckereken, 1880. évi ápril 26-án.
Marianovich János, kir. bir. végrehajtó.

„THE GRESHAM“
életbiztosító-társaság Londonban.
Magyarországi fiók: Budapest, Fer. József-tér 5. Ausztriai fiók: Bécs, Operning 8.
A társaság vagyona . . . . . fcs 66.576,023-95
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1879. évi június 30-án . . . . . fcs 13.628,702-40
Kifizetések biztosítási és járadéki szerződésekre s visszavásárlások stb. után, a társaság fennállása óta (1848) . . . . . fcs 36.000,000—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál . . . . . fcs 58.340,600—
Értékig nyújtottak be ajánlatok, miáltal a legutóbbi 25 év alatt benyújtott ajánlatok összértéke több mint . . . . . fcs 945.062,825—
Értékre megy. —
Terveztetek s minden közelebbi felvilágosítások a vidéki ügy-nökök és a magyar és osztrák fiókok által adatnak. (33—3)

Poudre de Serail.
Blaháné Louiza művésznő kedvencz arczpora.
Ezen arczpor, vegytanilag tökéletesítve, minden ártalmas szerkeztől mentes és oly kitűnő tulajdonosságokat egyesít, hogy minden eddig a kül- és beföldön készített porokat sokszorosan felülmúlja; nagy-teremtészetes színezetet kölcsönöz, egy hogy a legdrágább szem sem képes a port rajta észrevenni, mely kitűnő hatással: Blahane Louiza asszonyág következő sorokkal tüntette ki:
Tiszt. Müller J. L., ezelőtt Vadász Ferencz özv. utóda, illatszerezés urnak Budapestben.
A Poudre de Serail, melyet on feltalált, valoban kitűnő és nemében páratlan, mert nemcsak az arczon láthatatlan es tartos, de egyszerűsége rendes használatnál ártalmatlansága által az arczra oly kitűnő jótékony hatást gyakorol, a minőt még eddig semmiféle arczporral nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságait jövöben mint kedvencz arczporomat kizárólag fogom használni, és meg vagyok győződve, hogy felülmúlhatatlan, jogszertári ártalmatlan elismerésnek fog örvendni.
Tisztelettel
Blaha Louiza.
Crème Pompadour
Az illatszert terén jelentékeny párisi kiállításokkal való összekötés-seim folytán sikerült a világhírű és föltötte hatásos „Crème Pompadour“-t egész eredeti tisztaságában és erejében előállítanom. Ez azon szer, melylyel a hirtetve asszony egész arczát korrigálni tudta tartani csoda szépséget anélkül, hogy az egészségének ártott volna; azért nem másolhatom el a t. högyvívőknak azt a leghatékonyabban ajánlani. — E kitűnő szer jóval föltűn minden eddigi a nemű gyártmányt. Egy tégely ára hazánál utasítással 1 frt 60 kr. Csak azon készítmény valóságáért kezessek, mely föntebbi védjegyemmel el van látva. Legnagyobb választék valódi francia és angol illatszerekben.
Minden doboz POUDE DE SERAIL a mellékelt bejegyzett védjeggyel van ellátva, 60 kr. és 1 frt dobozokban való; minőségben csupán a föltalálónál Müller J. L., ezelőtt Vadász Ferencz özv. utóda, illatszerezés „Virág-királyné“-hoz Budapest, koronaherceg-utca, 2. szám valamint minden nagyobb vidéki gyógyszerárban kapható
Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek. (73—10.4)
Kapható N.-Beckereken Mencer Lipót gyógyszerész urnál.

(80—3.3)
Pályázat.
Társaságokban a szülészeti állomás, mellyel 144 forintnyi évi fizetés és a községi képviselő-testület által megállapított látogatási díjak egybe vannak kötve, üresedésben lévén, ezen bábáállomás választás útján leendő betöltésére a pályázatot ezenel kiíratik, és a választás nevezett községben 1880. évi május hó 15-ik napjának d. e. 11 órájára ezenel kitűztetik.
Mi azzal közzé tétetik, hogy ezen állomásra pályázni szándékozó okleveles, vagy képesítetlennel nyilvánítt bábák az 1871. évi XVIII. t. cz. és az 1876. évi XIV. t. cz. 49. §-a értelmében kellően felszerelendő folyamodványait a választást megelőző napig ezen szolgabírósnál nyújtsák be.
Kelt Török-Becsén, 1880. évi mártius 25-én.
Urban Andor, szolgabíró.